

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ВІЙСЬКОВО-МЕДИЧНА ПІДГОТОВКА І МЕДИЦИНА НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ»

Крупеня В. І.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ: Оволодіння навичками надання фахової допомоги при виникненні невідкладних станів є достатньо актуальним враховуючи, що своєчасно і правильно надана медична допомога, наприклад, при пораненнях, кровотечах, переломах кісток, опіках та інше, часто зберігають не тільки здоров'я, а також й життя людини.

Мета: забезпечення якості викладання дисципліни «Військово-медична підготовка і медицина надзвичайних ситуацій» на кафедрі соціальної фармації Національного фармацевтичного університету (НФаУ) студентам спеціальності «Лабораторна діагностика» з урахуванням сучасних науково-практичних досягнень та вимог сьогодення.

Основний матеріал: у робочій програмі з військово-медичної підготовки студентів 3 та 4 курсів спеціальності «Лабораторна діагностика» НФаУ передбачено вивчення заходів першої медичної допомоги при пораненнях та ураженнях. Відомо, що кращий результат навчання досягається при поєднанні теоретичних знань та практичних навичок. З огляду на зазначене, у НФаУ існує багаторічна практика залучення фахівців провідних медичних й фармацевтичних установ і практичної фармації до проведення лекційних та практичних занять.

Так, окремі практичні заняття з дисципліни «Військово-медична підготовка і медицина надзвичайних ситуацій» для студентів спеціальності «Лабораторна діагностика» проводяться на базі Навчально-тренувального відділу КЗОЗ «Центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф» Департаменту охорони здоров'я Харківської обласної державної адміністрації, де створені умови для успішного оволодіння навичками надання першої медичної допомоги. Для роботи навчально-тренувального відділу виділено відокремлене приміщення, яке оснащено тренажерами та обладнанням для моделювання і відпрацювання навичок надання екстреної допомоги хворим і постраждалим, яке відповідає примірному переліку оснащення навчально-тренувальних відділів системи екстреної медичної допомоги згідно наказу Міністерства охорони здоров'я України від 06.02.2014 № 101.

На початку практичного заняття викладачем центру були надані принципи надання екстреної медичної допомоги, а також визначено показання для проведення легенево-серцевої реанімації. Працівником центру продемонстровано маніпуляції на манекенах. Надалі студентів розподілили на пари і під контролем викладача на манекенах відпрацьовували отримані навички проведення непрямого масажу серця і штучної вентиляції легенів. Наявність спеціальних датчиків на манекенах дозволяло контролювати якість проведення маніпуляцій та зрозуміти студентам силу та частоту поштовхів та вдихів. Окремо зупинилися на відновленні дихання при механічній асфіксії, викликаній потраплянням чужорідного тіла в верхні дихальні шляхи. Студенти не тільки прослухали ці правила, а й змогли на манекені дитини відпрацювати надання допомоги.

У другій частині практичного заняття, після теоретичного роз'яснення правил накладання джгута і фіксації кінцівок, студенти на манекенах відпрацьовували навички зупинки кровотечі на різних ділянках тіла, а також проводили накладання іммобілізційних пов'язок та шин на уражені кінцівки.

Наприкінці заняття студентам було продемонстровано документальний відеофільм «Надання екстреної медичної допомоги постраждалим з зупинкою серцевої діяльності».

Під час обговорення проведеного практичного заняття всі студенти високо оцінили таку форму проведення заняття зазначивши, що це дозволить набути знання і навички.

Таким чином, практичні заняття з питань надання невідкладної допомоги найбільш доцільно, на нашу думку, проводити у спеціалізованих навчально-тренувальних центрах, які оснащено тренажерами та обладнанням для моделювання і відпрацювання навичок надання екстреної допомоги хворим і постраждалим.